

Stortingets næringskomité
Stortinget 0026 Stortinget

25. oktober 2022

Høring - Representantforslag 270 S – Dokument 8:270 S (2021-2022)

Norges Rederiforbund og Sjømannsorganisasjonene i Norge viser til skriftlig høring i Stortingets næringskomité 25. oktober i tilknytning til Representantforslag 270 S – Dokument 8:270 S (2021-2022).

Det er ingen land som har en like velutviklet og komplett maritim klynge som Norge. Den norske maritime klyngen består av verdensledende selskaper innen virksomhetsområder som rederier, verft, utstyr og tjenester. Klyngen gir arbeid til nærmere 85 000 kvinner og menn over hele landet, særlig i distriktene. Den skaper verdier for nesten 154 mrd. kroner hvert år. Maritim næring er også Norges nest største eksportnæring, etter petroleumsnæringen.

Norsk maritim næring har gjennom mange år opplevd bred politisk støtte til de maritime rammevilkårene. Nettolønnsordningen og rederiskatteordningen er sentrale maritime rammevilkår som sikrer at norske rederier og sjøfolk er konkurransedyktige sammenliknet med ordningene i Europa for øvrig. En av de viktigste forutsetningene for å opprettholde Norges posisjon som maritim stormakt er å ivareta den norske maritime kompetansen. Erfaringsbasert kompetanse er en viktig drivkraft for fremtidig teknologiutvikling, for innovasjon og for vekstkraften til en verdensledende maritim klynge. Norske rederier er samstemte om at teknisk kompetanse og operasjonell erfaring fra sjø vil være blant det viktigste for dem de neste ti årene. Samtidig tror de denne kompetansen blir vanskeligst å oppdrive, viser konjunkturrapporten til Norges Rederiforbund for 2022.

For å sikre norsk operativ maritim kompetanse og bidra til rekrutteringen av norske sjøfolk på norskregistrerte skip er en konkurransedyktig tilskuddsordning for sysselsetting av sjøfolk avgjørende. I tillegg vil en styrking av tilskuddsordningen også bedre rekrutteringen til næringen gjennom økt bruk av lærlinger og andre opplæringsstillinger om bord.

Partssammensatt maritimt utvalg «Holmefjordutvalget»

I mars 2021 kom Holmefjordutvalget med sine anbefalinger. Utvalget er enige om at dagens tilskuddsordning bør styrkes og gis større forutberegnelighet. Hovedtrekkene i utvalgets anbefaling når det gjelder tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk, er som følger:

1. Utvalget anbefaler å styrke tilskuddsordningen ved å fjerne gjeldende tak/begrensninger i ordningen. Tilskuddsmodellene som i dag er begrenset med tak, er ikke konkurransedyktige sammenliknet med andre lands ordninger, særlig Danmark. Utvalget er av den oppfatning at det er uheldig at det er ulike støttenivå for ulike segmenter. Utvalget mener at slike forskjeller er ulogiske og skyldes at de ulike ordningene er blitt til på ulike tidspunkter. Det er en bekymring for at ulike støttenivå vil kunne lede til urettferdig konkurranse mellom de ulike segmentene. Ved en lik behandling er det sjøfolkene i seg selv, og ikke segmentet som får fokus.
2. Utvalget anbefaler at substansen i dagens tilskuddsordning lovfestes for å sikre nødvendig forutberegnelighet. Det foreslås konkret at forskriftens kapittel 2 lovfestes, hvor blant annet dagens åtte tilskuddsmodeller er regulert. Videre må det lovfestes hvilke elementer som skal refunderes, uavhengig av kostnad.

3. Forutsatt at takene i ordningene fjernes, foreslår utvalget at tilskuddsordningen forenkles, slik at tilskuddsmodellene reduseres fra åtte modeller til tre: en modell for NOR-skip, en modell for NIS-skip, en modell for NIS-konstruksjon.
4. Utvalget anbefaler at tilskuddsordningen også bør omfatte skip som betjener nye havnæring i norsk farvann, herunder fremtidige havnæring som ikke er kjent.

Klar oppfølging av innstillingen fra næringskomiteen om Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring

I forbindelse med Stortingets behandling av maritim melding Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring, [Meld. St. 10 \(2020-2021\)](#), [Innst. 338 S \(2020-2021\)](#), fattet et samlet Stortinget vedtak 839: *Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til at tilskuddsordningen for norske sjøfolk styrkes og blir mer forutsigbar gjennom lovfesting.* Vi forventer derfor bred støtte til dette i denne behandlingen.

Vi er glade for at også Fremskrittspartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti understreket bred støtte til utviklingen av tilskuddsordningen, gjennom å fremme følgende forslag:

Forslag 9: Stortinget ber regjeringen styrke tilskuddsordningen for norske sjøfolk ved å fjerne gjeldende tak/begrensninger i ordningen permanent.

Forslag 10: Stortinget ber regjeringen igangsette arbeidet med å lovfeste substansen i dagens tilskuddsordning for norske sjøfolk for å sikre nødvendig forutberegnelighet.

Forslag 11: Stortinget ber regjeringen forenkle tilskuddsordningen for norske sjøfolk ved å redusere antall tilskuddsmodeller fra åtte til tre modeller.

Forslag 12: Stortinget ber regjeringen arbeide for at også skip med transportopdrag i nye havnæring i norske farvann og på norsk sokkel bør omfattes av tilskuddsordningen for norske sjøfolk.

I tillegg til den brede støtten i behandlingen av denne stortingsmeldingen, er vi glade for at regjeringspartiene har vært tydelige på at nettolønnsordningen må styrkes i et eget punkt i Hurdalsplattformen (side 17). Dette kan best sikres gjennom en tydelig oppfølging av Holmefjordutvalget, og forslagene over. I en uforutsigbar tid der det er behov for å sikre norske arbeidsplasser og norsk konkurransekraft, er det enda viktigere å få denne styrkingen raskt på plass.

Norge har gjennom generasjoner med maritim kompetanse, innovasjonskraft og omstillingsevne klart å bygge opp en verdensledende maritim klynge. En aktiv næringspolitikk med konkurransedyktige maritime rammebetingelser er avgjørende for at vi også i fremtiden har en verdensledende maritim klynge i Norge. Norges Rederiforbund og Sjømannsorganisasjonene i Norge støtter fullt ut representantforslaget Dokument 8:270 S om å styrke konkurransekraften til norske sjøfolk.

Med vennlig hilsen

Harald Solberg
Adm. direktør
Norges Rederiforbund

Hege-Merethe Bengtsson
Adm. direktør
Det norske maskinistforbund

Kurt Inge Angell
Forbundsleder
Norsk Sjømannsforbund

Hans Sande
Adm. direktør
Norsk Sjøoffisersforbund